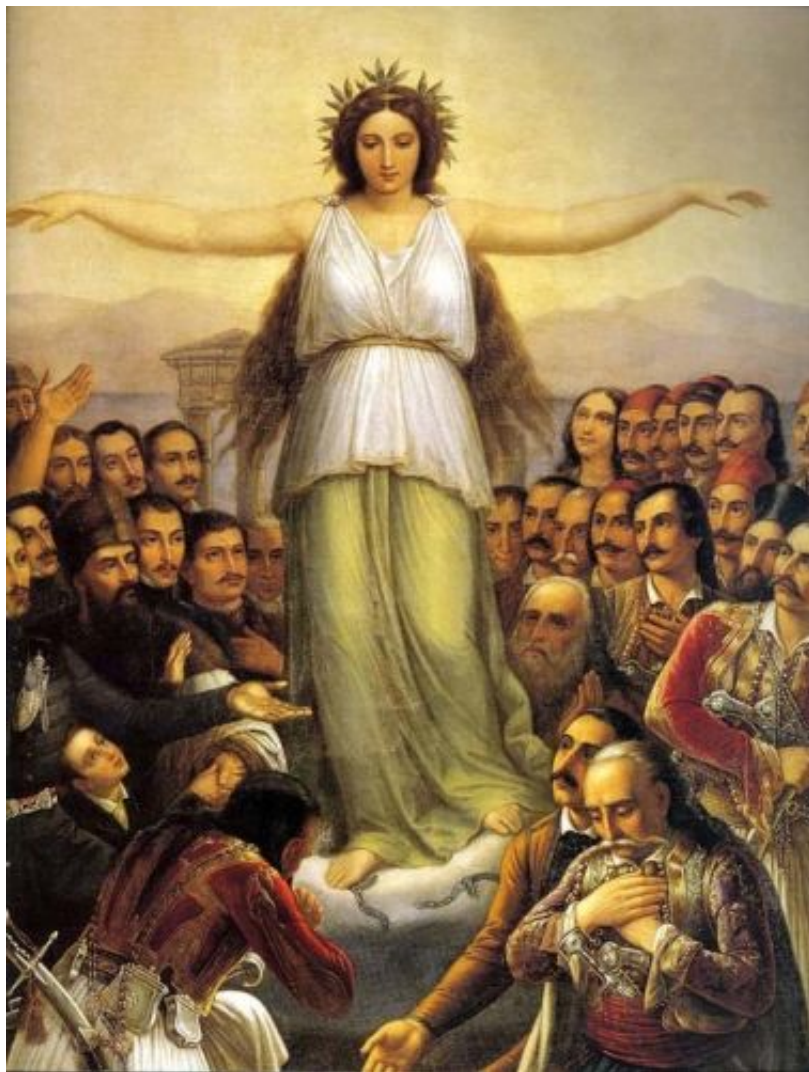

Θέλουν Ελληνόπουλα χωρίς εθνική ταυτότητα

Γράφει ο **Κωνσταντίνος Χολέβας** – Πολιτικός Επιστήμων.

«Η Ελλάς Ευγνωμονούσα» (1858) -

Θεόδωρος Βρυζάκης

Το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ) ανήρτησε στον ιστότοπό του μία πρόταση 50 σελίδων γραμμένη από 10 επιστήμονες, με την οποία προτείνεται η πλήρης ανατροπή του τρόπου διδασκαλίας και της ύλης του μαθήματος της Ιστορίας. Όπως έχει παρατηρηθεί ήδη στους 10 συντάκτες της προτάσεως δεν περιλαμβάνεται ούτε ένας ειδικός στην Αρχαία Ελληνική Ιστορία, ούτε ένας εμπειρογνώμων της Βυζαντινής περιόδου, ούτε ένας ειδικός στην πρώιμη περίοδο του Νέου Ελληνισμού. Είναι σαφής η προσπάθεια να τονισθούν περίοδοι όπως η Προϊστορία (όπου δεν υπήρχε Έθνος) και οι χρόνοι μετά την ίδρυση του Νέου Ελληνικού Κράτους. Η νέα αυτή Ιστορία προφανώς δεν πιστεύει στη διαχρονική συνέχεια του Ελληνισμού, αλλά πρεσβεύει την άποψη ότι το

Έθνος είναι δημιούργημα του Κράτους.

Το Σχέδιο Προγράμματος Σπουδών για την Ιστορία αναφέρεται στην ύλη από τη Γ' Δημοτικού μέχρι την Α' Λυκείου. Υποτίθεται ότι η Β' και η Γ' Λυκείου επηρεάζονται από την όποια πρόταση θα κατατεθεί για τις Πανελλαδικές εξετάσεις που κρίνουν την εισαγωγή στα ΑΕΙ. Όμως και εδώ κάτι κρύβεται. Η αποφυγή καταθέσεως προτάσεων για τη Β' και Γ' Λυκείου φοβούμαι ότι υποκρύπτει τη διάθεση να καταστεί επιλεγόμενο και όχι υποχρεωτικό το μάθημα της Ιστορίας στις δύο τελευταίες τάξεις του σχολείου.

Μελετώντας όλη την πρόταση υπογράμμισα και καταγράφω τις κυριότερες από τις πάμπολλες αντιρρήσεις και επιφυλάξεις μου:

1. Στο εισαγωγικό κείμενο οι συντάκτες εκφράζουν την πρόθεση να κατεδαφίσουν την πρωτοκαθεδρία της πολιτικής Ιστορίας και θέλουν να δώσουν έμφαση στην τέχνη, στο περιβάλλον, στο κλίμα, στις μειονότητες, στον συνδικαλισμό κ.λπ. Θεωρώ ότι αυτό είναι λάθος. Στο σχολείο οι μαθητές πρέπει να προσλαμβάνουν υπό μορφή αφηγήσεως τα πολιτικά και διπλωματικά γεγονότα, να γνωρίζουν τις κυριότερες πολεμικές συγκρούσεις, να εκτιμούν τους ήρωες και τις μεγάλες προσωπικότητες. Η Ιστορία οφείλει να προβάλλει πρόσωπα ως πρότυπα προς μίμηση. Επίσης οφείλει να καλλιεργεί την εθνική συνείδηση, όπως προβλέπει το άρθρο 16, παρ. 2 του Συντάγματος. Τα θέματα που θέλει να αναδείξει το Νέο Πρόγραμμα Σπουδών είναι δευτερεύοντα και θα μπορούσαν να διδαχθούν στο Λύκειο ως υποενότητες, αφού έχει προηγηθεί η εδραίωση της ιστορικής γνώσης στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο.

2. Επίσης στο εισαγωγικό κείμενο διατυπώνεται η θέση ότι η διαφορετικότητα πρέπει να προωθείται και να προστατεύεται. Προσοχή: Να προστατεύεται, ναι, αλλά να προωθείται; Γιατί: Σε μία δημοκρατική και ευρωπαϊκή χώρα, όπως η Ελλάδα, πρέπει να καλλιεργούμε την εθνική ταυτότητα και να σεβόμαστε την ετερότητα. Άλλο πράγμα ο σεβασμός και άλλο η προώθηση, η οποία λειτουργεί εις βάρος της εθνικής ταυτότητας.

3. Οι συντάκτες της προτάσεως ομολογούν εμμέσως ότι σκοπεύουν να επιβάλουν απόψεις προκλητικές για την πλειοψηφία των Ελλήνων. Γι' αυτό θέλουν να αποφύγουν την πρωτοκαθεδρία του σχολικού εγχειριδίου, διότι έτσι, όπως δηλώνουν «θα μειωθεί, αν όχι θα πάψει, η «δημοφιλής» αλλά άσκοπη κριτική στα σχολικά εγχειρίδια». (σελ. 14 της προτάσεως του ΙΕΠ).

4. Στη Γ' Δημοτικού προτείνουν να διδαχθεί η Ελληνική Μυθολογία μαζί με μύθους και θρύλους πολλών άλλων λαών. Εδώ αρχίζει ο αφελληνισμός και η αποεθνικοποίηση του μαθήματος. Εξ άλλου αυτή τη σύγχυση την θεωρώ αντιπαιδαγωγική και άτοπη δεδομένης της πολύ μικρής ηλικίας.

5. Στη Δ' Δημοτικού καταργούν την Αρχαία Ελληνική Ιστορία και προτείνουν να διδαχθεί η οικογενειακή και η τοπική ιστορία. Η ιστορία της κάθε οικογένειας μπορεί να συζητηθεί σε 2-3 ώρες. Δεν χρειάζονται 9 μήνες! Όσο δε για την τοπική Ιστορία μπορεί να διδάσκεται παράλληλα με τις αντίστοιχες ιστορικές περιόδους. Πώς θα μιλήσω στους μαθητές π.χ. για ένα βυζαντινό μνημείο στην πόλη ή στο χωριό μας, αν προηγουμένως δεν έχουν διδαχθεί τί είναι Βυζάντιο, ποια πρόσωπα και ποια τέχνη συνδέονται με την περίοδο εκείνη;

6. Στην Ε' Δημοτικού συρρικνώνουν όλη την Προϊστορία, την Αρχαιότητα και το Βυζάντιο. Έτσι τα παιδιά δεν μπορούν να μάθουν και να εκτιμήσουν τη σπουδαιότητα των Περσικών Πολέμων, του Χρυσού Αιώνα του Περικλέους, του Μεγάλου Αλεξάνδρου, του Βυζαντινού Πολιτισμού κ.ά. Υπερβολικά φορτωμένη ύλη με σκόπιμη υποβάθμιση των περιόδων εκείνων που καταδεικνύουν τη συνέχεια του Ελληνισμού και τα στοιχεία διαμορφώσεως της εθνικής μας ταυτότητας.

7. Στη Στ' Δημοτικού, όπως και στη Γ' Γυμνασίου γίνεται προσπάθεια εμφανής να μειωθεί η

σημασία της Ελληνικής Επανάστασης και να μην προβληθούν οι ήρωες, οι οποίοι έχυσαν το αίμα τους για να είμαστε σήμερα ελεύθεροι. Η ίδια υποβάθμιση των αγωνιστών του 1821 γινόταν και στο αποσυρθέν εγχειρίδιο της Μ. Ρεπούση. Δεν είναι παιδαγωγικά και εθνικά αποδεκτό το ελληνόπουλο να αγνοεί τη μάχη της Αλαμάνας ή την Έξοδο του Μεσολογγίου.

8. Στο εισαγωγικό κείμενο για την ύλη του Γυμνασίου γίνεται λόγος για την Ιστορία του «ελλαδικού χώρου», από τον οποίο πέρασαν διάφοροι λαοί και πολιτισμοί. Υπάρχει συστηματική προσπάθεια αποφυγής του όρου «Ελληνικό Έθνος». Για τους συντάκτες της προτάσεως δεν είμαστε Έθνος, αλλά χώρος!

9. Στη Β' Γυμνασίου η τελευταία περίοδος του Ελληνορθόδοξου Βυζαντινού Κράτους συνεξετάζεται στο ίδιο κεφάλαιο με τη Μεσαιωνική Ευρώπη. Άλλωστε και στο εισαγωγικό κείμενο αυτής της τάξης δίδεται η οδηγία να διδαχθεί το Βυζάντιο ως στενά συνδεδεμένο με τη Δυτική Ευρώπη. Αυτό το θεωρώ μεθοδολογικά λανθασμένο. Μπορεί σήμερα να είμαστε μέλος της Ευρ. Ενώσεως, όμως τότε οι διαφορές ήταν σημαντικές. Το Βυζάντιο είχε παιδεία ελληνική με βάση τον Όμηρο και όχι λατινική. Η βυζαντινή κοινωνία δεν υπήρξε φεουδαρχική όπως εκείνη της Μεσαιωνικής Δυτικής Ευρώπης. Εξ άλλου η καταστροφή της Κωνσταντινουπόλεως από τη Δ' Σταυροφορία το 1204 καταδεικνύει τις σημαντικές θρησκευτικές και πολιτιστικές διαφορές μεταξύ Ορθοδοξίας και Παπισμού.

10. Η παρουσίαση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας (Ρωμανίας, όπως την αποκαλούσαν οι υπήκοοί και οι ηγέτες της) γίνεται με τρόπο που σχεδόν εξαφανίζει τα δύο κύρια πνευματικά χαρακτηριστικά της: Την Ορθοδοξία και τον Ελληνικό Πολιτισμό. Τα τρία κράτη που δημιουργούνται μετά την Άλωση από τους Σταυροφόρους (Νίκαια, Ήπειρος, Τραπεζούντα) δεν τα ονομάζουν Ελληνικά, αλλά εξόριστα! Η Ορθόδοξη Πίστη ουσιαστικά χλευάζεται, όταν υπό μορφή φακέλλου στη Β' Γυμνασίου δίδεται το εξής θέμα: *«Άγιοι και δαίμονες στο βυζαντινό κόσμο..... Η νηστεία και η προσευχή και η νηστεία εξορκίζει τα κακά πνεύματα»*. Προφανώς οι συντάκτες δεν έχουν προσπαθήσει να κατανοήσουν τον ρόλο της Ορθοδοξίας στη διαμόρφωση της Βυζαντινής κοσμοθεωρίας. Όπως ορθώς παρατηρεί, αναφερόμενος στην πρόταση του ΙΕΠ, ο καθηγητής Γ. Πρεβελάκης «εκεί όμως όπου η επιστημονική σοβαρότητα τίθεται εν αμφιβόλω είναι στην απάλειψη του θρησκευτικού παράγοντα. Η ελληνική Ιστορία εκτυλίσσεται στο Σχέδιο χωρίς καμία αναφορά στον ρόλο της θρησκείας. Χωρίς, όμως, την Ορθοδοξία, η ελληνική συνέχεια καθίσταται προβληματική». (Βλέπε το άρθρο του «Αγεωγράφητος Ιστορία», στην Καθημερινή της 7.5.2017).

11. Γενικότερα η όλη πρόταση διαπνέεται από ένα πνεύμα εξωραϊσμού της Τουρκοκρατίας και από μία τάση υποβαθμίσεως του ρόλου της Εκκλησίας. Χρησιμοποιείται ο όρος Οθωμανική Περίοδος ή Οθωμανική Κυριαρχία. Δεν προβλέπεται κεφάλαιο για τους αγώνες και την επιβίωση του Τουρκοκρατουμένου Ελληνισμού ούτε στη Στ' Δημοτικού ούτε στη Γ' Γυμνασίου. Δεν πρέπει, άραγε, τα παιδιά μας να μάθουν για τους εξισλαμισμούς και την καταπιεστική πολιτική των Οθωμανών; Θεωρώ ατυχή την πρόταση να μελετηθεί στη Γ' Γυμνασίου η Βέροια ως πολυθρησκευτική Οθωμανική πόλη. Πρώτον, η Βέροια ήταν ελληνική πόλη- με αρχαία ιστορία- υπό Οθωμανική κατοχή και όχι «Οθωμανική πόλη». Δεύτερον, δεν μπορεί μία περίοδος που έδωσε Εθνομάρτυρες και Νεομάρτυρες (της Πίστεως) να προβάλλεται σαν μία δήθεν ειρηνική συνύπαρξη των θρησκειών! Ας διαβάσουν οι 10 συντάκτες τις ανατριχιαστικές αποφάσεις του ιεροδικαστή – καδή της Βέροιας επί Τουρκοκρατίας, τις οποίες εξέδωσε η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών με επιμέλεια του Ιωάννη Βασδραβέλλη.

12. Στη Γ' Γυμνασίου προτείνουν μεταξύ άλλων να μελετηθεί ως φάκελλος – άσκηση το λιμάνι του Πειραιά κατά τον 19^ο αιώνα και να γίνει περιγραφή των εμπορευμάτων που διεκινούντο τότε. Το θεωρώ υπερβολική και άχρηστη λεπτομέρεια, δεδομένου ότι άλλα μαθήματα, όπως η Γεωγραφία, δίνουν πληροφορίες για το εμπόριο της Ελλάδος. Βλέπουμε, λοιπόν, ότι από τη μία πλευρά αποδομούν την εθνική ταυτότητα και από την άλλη δίνουν έμφαση στο αν γινόταν πχ το 1850

εισαγωγή τσαγιού από την Κεϋλάνη!

13. Στην ύλη της Α΄ Λυκείου δεν υπάρχει αναφορά στη Γενοκτονία του Ελληνισμού της Ανατολής (Πόντος, Μικρά Ασία). Σε συνδυασμό με τον εξωραϊσμό της Τουρκοκρατίας δημιουργείται η εντύπωση ότι η πρόταση του Ι.Ε.Π. διέπεται από τη γνωστή και λανθασμένη αντίληψη ότι «μέσω της αλλαγής της Ιστορίας θα βελτιωθούν οι ελληνοτουρκικές σχέσεις».

14. Στην Α΄ Λυκείου, ενώ προτείνεται η εκτενής μελέτη των γεγονότων του 20ού αιώνα, δεν γίνεται καμμία αναφορά στο Βορειοηπειρωτικό Ζήτημα.

Συμπέρασμα: Το Σχέδιο Προγραμμάτων Σπουδών για το Μάθημα της Ιστορίας στην Υποχρεωτική Εκπαίδευση πρέπει να απορριφθεί. Δεν διδάσκει Ιστορία, δεν καλλιεργεί εθνική συνείδηση, δεν πιστεύει στην ελληνική διαχρονία, δεν προβάλλει τις πνευματικές δυνάμεις, οι οποίες κράτησαν όρθιο τον Ελληνισμό επί αιώνες. 2500 χρόνια ελληνικής ιστοριογραφίας από τον Ηρόδοτο και τον Θουκυδίδη μέχρι τον Κων. Παπαρηγόπουλο και τον Απ. Βακαλόπουλο ρίχνονται στον κάλαθο των αχρήστων. Θα το επιτρέψουμε;

Άρθρο για το [ΑΡΔΗΝ](#), τεύχος 107-108

20.07.2017